

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 14. oktobra 2014**

„Pritožba — Skupna ribiška politika — Ribolovne kvote — Nujni ukrepi Komisije —
Nepogodbena odgovornost Unije — Člen 340, drugi odstavek, PDEU — Pogoji — Dejanska in
gotova škoda“

V združenih zadevah C-12/13 P in C-13/13 P,

zaradi dveh pritožb na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vloženih 4. januarja 2013,

Gérard Buono, stanujoč v Agdu (Francija),

Jean-Luc Buono, stanujoč v Agdu,

Roger Del Ponte, stanujoč v Balaruc-les-Bainsu (Francija),

Serge Antoine Di Rocco, stanujoč v Sètu (Francija),

Jean Gérald Lubrano, stanujoč v Balaruc-les-Bainsu,

Jean Lubrano, stanujoč v Port-Vendresu (Francija),

Jean Lucien Lubrano, stanujoč v Saleillesu (Francija),

Fabrice Marin, stanujoč v Frontignanu (Francija),

Robert Marin, stanujoč v Balaruc-les-Bainsu,

ki jih zastopata A. Arnaud in P.-O. Koubi-Flotte, odvetnika (C-12/13 P),

in

Syndicat des thoniers méditerranéens s sedežem v Marseillu (Francija),

Marc Carreno, stanujoč v Sètu (Francija),

Jean Louis Donnarel, stanujoč v Lourmarinu (Francija),

Jean-François Flores, stanujoč v Sètu,

Gérald Jean Lubrano, stanujoč v Balaruc-les-Bainsu,

Hervé Marin, stanujoč v Balaruc-le-Vieuxu (Francija),

* * Jezik postopka: francoščina.

Nicolas Marin, stanujoč v Frontignanu,

Sébastien Marin, stanujoč v Bouziguesu (Francija),

Serge Antoine José Perez, stanujoč v Sorèdu (Francija),

ki jih zastopa C. Bonnefoi, odvetnik (C-13/13 P),

pritožniki,

druga stranka v postopku:

Evropska komisija, ki jo zastopata A. Bouquet in D. Nardi, agenta,

tožena stranka na prvi stopnji,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi V. Skouris, predsednik, K. Lenaerts, podpredsednik, A. Tizzano, predsednik senata, R. Silva de Lapuerta, predsednica senata, C. Vajda in S. Rodin, predsednika senatov, A. Rosas, E. Juhász, A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Levits (poročevalec), J. L. da Cruz Vilaça in F. Biltgen, sodniki,

generalni pravobranilec: P. Cruz Villalón,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 20. marca 2014

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Gérard Buono, Jean-Luc Buono, Roger Del Ponte, Serge Antoine Di Rocco, Jean Gérard Lubrano, Jean Lubrano, Jean Lucien Lubrano, Fabrice Marin in Robert Marin (zadeva C-12/13 P) ter Syndicat des thoniers méditerranéens (v nadaljevanju: STM), Marc Carreno, Jean-Louis Donnarel, Jean-François Flores, Gérard Jean Lubrano, Hervé Marin, Nicolas Marin, Sébastien Marin in Serge Antoine José Perez (zadeva C-13/13 P) predlagajo razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije Syndicat des thoniers méditerranéens in drugi/Komisija (T-574/08, EU:T:2012:583, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je to zavrnilo njihovo tožbo za povračilo škode, ki naj bi jim nastala zaradi sprejetja Uredbe Komisije (ES) št. 530/2008 z dne 12. junija 2008 o sprejemu nujnih ukrepov glede ribolova na navadnega tuna z zapornimi plavaricami v Atlantskem oceanu vzhodno od zemljepisne dolžine 45° Z in v Sredozemskem morju (UL L 155, str. 9).

Pravni okvir

- 2 Uredba Sveta (ES) št. 2371/2002 z dne 20. decembra 2002 o ohranjanju in trajnostnem izkoriščanju ribolovnih virov v okviru skupne ribiške politike (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 4, zvezek 5, str. 460) je namenjena določitvi večletnega pristopa k upravljanju ribolova za zagotovitev dolgoročne sposobnosti preživetja tega sektorja.

3 Člen 7 Uredbe št. 2371/2002, naslovljen „Nujni ukrepi Komisije“, določa:

„1. Če obstaja dokaz o resni grožnji ohranjanju živih vodnih virov ali morskemu ekosistemu zaradi ribolovnih aktivnosti in se zahteva takojšnje ukrepanje, Komisija na podlagi utemeljene zahteve države članice ali na svojo pobudo lahko odloči o nujnih ukrepih, ki trajajo največ šest mesecev. Komisija lahko sprejme novo odločbo za podaljšanje nujnih ukrepov za največ šest mesecev.

2. Država članica istočasno posreduje zahtevo Komisiji, drugim državam članicam in zadevnim regionalnim svetovalnim svetom. Ti lahko predložijo svoje pisne pripombe Komisiji v petih delovnih dneh od prejema zahteve.

Komisija se odloči v 15 delovnih dneh od prejema zahteve iz odstavka 1.

3. Nujni ukrepi imajo takojšen učinek. Sporočijo se zadevnim državam članicam in objavijo v Uradnem listu.

4. Zadevne države članice lahko odločbo Komisije predajo Svetu v 10 delovnih dneh od prejema obvestila.

5. Svet, ki odloča s kvalificirano večino, lahko sprejme drugačno odločbo v enem mesecu od datuma prejema obvestila [predaje odločbe].“

4 Člen 20 Uredbe št. 2371/2002, naslovljen „Dodelitev ribolovnih možnosti“, določa:

„1. Svet, ki odloča s kvalificirano večino, na predlog Komisije odloči o ulovu in/ali mejah ribolovnega napora in o dodelitvi ribolovnih možnosti državam članicam kot tudi o pogojih, povezanih s temi mejami. Ribolovne možnosti se razdelijo med države članice tako, da se vsaki državi članici zagotovi ustrezna stabilnost ribolovnih aktivnosti za vsak stalež ali ribolovno območje.

2. Kadar Skupnost določi nove ribolovne možnosti, Svet odloči o njihovi dodelitvi, upoštevajoč interese vsake države članice.

3. Vsaka država članica za plovila, ki plovejo pod njeno zastavo, določi metodo dodelitve ribolovnih možnosti, ki so navedeni državi članici dodeljene v skladu z zakonodajo Skupnosti. O metodi dodelitve obvesti Komisijo.

4. Svet določi razpoložljive ribolovne možnosti, ki so na razpolago tretjim državam v vodah Skupnosti, in dodeli navedene možnosti vsaki od tretjih držav.

5. Države članice lahko, potem ko obvestijo Komisijo, izmenjajo vse ali del ribolovnih možnosti, ki so jim dodeljene.“

5 V teh okoliščinah je bila sprejeta Uredba Sveta (ES) št. 40/2008 z dne 16. januarja 2008 o določitvi ribolovnih možnosti za leto 2008 in s tem povezanih pogojev za nekatere staleže rib in skupine staležev rib, ki se uporabljajo v vodah Skupnosti, in za plovila Skupnosti v vodah, kjer so potrebne omejitve ulova (UL L 19, str. 1).

6 Te omejitve in količine so bile spremenjene z Uredbo Komisije (ES) št. 446/2008 z dne 22. maja 2008 o spremembi nekaterih kvot za navadnega tuna v letu 2008 po členu 21(4) Uredbe Sveta (EGS) št. 2847/93 o oblikovanju nadzornega sistema na področju skupne ribiške politike (UL L 134, str. 11).

7 V skladu s členom 7 Uredbe št. 2371/2002 je Komisija 12. junija 2008 sprejela Uredbo št. 530/2008.

8 V uvodni izjavi 6 Uredbe št. 530/2008 je navedeno:

„Podatki, ki jih ima Komisija, in informacije, ki so jih pridobili inšpektorji Komisije med svojimi misijami v zadevnih državah članicah, kažejo, da se bo štelo, da so ribolovne priložnosti za navadnega tuna v Atlantskem oceanu vzhodno od zemljepisne dolžine 45° Z in v Sredozemskem morju, dodeljene ribiškim plovilom z zapornimi plavaricami, ki plujejo pod zastavami Grčije, Francije, Italije, Cipra in Malte ali so v navedenih državah registrirana, izčrpane 16. junija 2008 in da se bo štelo, da so ribolovne priložnosti za enak stalež, dodeljen plovilom z zapornimi plavaricami, ki plujejo pod zastavo Španije ali so v navedeni državi registrirana, izčrpane 23. junija 2008.“

9 Člen 1 navedene uredbe določa:

„Ribolov na navadnega tuna v Atlantskem oceanu vzhodno od zemljepisne dolžine 45° Z in v Sredozemskem morju na plovilih z zapornimi plavaricami, ki plujejo pod zastavo Grčije, Francije, Italije, Cipra in Malte ali so v navedenih državah registrirana, se prepove s 16. junijem 2008.

Od navedenega datuma naprej je tudi prepovedano obdržati na krovu, dajati v mrežaste kletke za pitanje ali gojenje, pretovarjati, prenašati ali iztovarjati navedeni stalež, ki ga ulovijo navedena plovila.“

10 Člen 2 te uredbe določa:

„Ribolov na navadnega tuna v Atlantskem oceanu vzhodno od zemljepisne dolžine 45° Z in v Sredozemskem morju na plovilih z zapornimi plavaricami, ki plujejo pod zastavo Španije ali so v navedeni državi registrirana, se prepove s 23. junijem 2008.

Od navedenega datuma naprej je tudi prepovedano obdržati na krovu, dajati v mrežaste kletke za pitanje ali gojenje, pretovarjati, prenašati ali iztovarjati navedeni stalež, ki ga ulovijo navedena plovila.“

11 Člen 3 Uredbe št. 530/2008 določa:

„1. Ob upoštevanju drugega odstavka nosilci dejavnosti v Skupnosti od 16. junija 2008 naprej v vodah ali pristaniščih Skupnosti ne sprejmejo iztovarjanja, dajanja v mrežaste kletke za pitanje ali gojenje in pretovarjanja navadnega tuna, ulovljenega v Atlantskem oceanu vzhodno od zemljepisne dolžine 45° Z in v Sredozemskem morju na plovilih z zaporno plavarico.

2. Do 23. junija 2008 je v vodah ali pristaniščih Skupnosti dovoljeno iztovarjati, dajati v mrežaste kletke za pitanje ali gojenje in pretovarjati navadnega tuna, ulovljenega v Atlantskem oceanu vzhodno od zemljepisne dolžine 45° Z in v Sredozemskem morju na plovilih z zaporno plavarico, ki plujejo pod zastavo Španije ali so v navedeni državi registrirana.“

Dejansko stanje

12 Pritožniki v zadevi C-12/13 P ter Marc Carreno, Jean-Louis Donnarel, Jean-François Flores, Gérald Jean Lubrano, Hervé Marin, Nicolas Marin, Sébastien Marin in Serge Antoine José Perez, ki so pritožniki v zadevi C-13/13 P, so lastniki in/ali imetniki deležev plovil z zaporno plavarico, ki plujejo pod zastavo Francije in izvajajo ribolov v vodah Sredozemskega morja. Vsi so člani združenja STM.

13 STM, ki je prav tako pritožnik v zadevi C-13/13 P, je poklicno združenje, ki je urejeno s knjigo IV francoskega Code du travail (zakonik o delovnih razmerjih) in v katero se lahko včlanijo le pomorščaki, ki se ukvarjajo z ribolovom na tuna.

- 14 Vsi pritožniki, razen združenja STM, so imeli za leto 2008 posebno ribolovno dovoljenje za ulov, posedovanje, pretovarjanje, prenos, iztovarjanje, prevoz, skladiščenje in prodajo navadnega tuna v Sredozemskem morju v mejah ribolovnih možnosti, ki so jim bile dane na voljo v obliki individualnih kvot. Dovoljenje, ki so ga izdali francoski organi, je veljalo od 1. aprila do 30. junija 2008.
- 15 Zaradi sprejetja Uredbe št. 530/2008, s katero je bil ribolov na navadnega tuna v Sredozemskem morju prepovedan, je bila 16. junija 2008 ribolovna sezona nanj prekinjena, ribolovna dovoljenja pritožnikov – razen združenja STM – pa so bila preklicana.

Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

- 16 Tožeče stranke na prvi stopnji, ki so pritožniki v zadevah C-12/13 P in C-13/13 P, so v sodnem tajništvu Splošnega sodišča 24. decembra 2008 skupaj vložile odškodninsko tožbo za ugotovitev objektivne nepogodbene odgovornosti Evropske unije zaradi sprejetja Uredbe št. 530/2008.
- 17 Postopek pred Splošnim sodiščem je bil s sklepom z dne 25. marca 2010 prekinjen do razglasitve odločbe Sodišča, s katero bo končan postopek v zadevi C-221/09, AJD Tuna, in odločbe Splošnega sodišča o dopustnosti zadev T-532/08, Norilsk Nickel Harjavalta, Umicore/Komisija, in T-539/08, Etimine in Etiproducts/Komisija.
- 18 Sodišče je s sodbo z dne 17. marca 2011, AJD Tuna (C-221/09, EU:C:2011:153), razsodilo, da je Uredba št. 530/2008 neveljavna, ker določa, da prepovedi, ki so bile sprejete na podlagi člena 7(1) Uredbe št. 2371/2002, začnejo veljati s 23. junijem 2008 za plovila z zaporno plavarico, ki plujejo pod zastavo Španije ali so bila v tej državi članici registrirana, in za nosilce dejavnosti v Skupnosti, ki so sklenili pogodbe z njimi, medtem ko za plovila z zaporno plavarico, ki plujejo pod zastavami Grčije, Francije, Italije, Cipra ali Malte ali so bila v teh državah članicah registrirana, in za nosilce dejavnosti v Skupnosti, ki so sklenili pogodbe z njimi, te prepovedi začnejo veljati s 16. junijem 2008, ne da bi bilo to različno obravnavanje objektivno utemeljeno.
- 19 Splošno sodišče je z izpodbijano sodbo tožbo, kar zadeva tožnika, združenje STM, zavrglo kot nedopustno, tožbe preostalih pritožnikov pa zavrnilo kot neutemeljene.

Postopek pred Sodiščem in predlogi strank

- 20 S sklepom predsednika Sodišča z dne 26. februarja 2013 sta bili zadevi C-12/13 P in C-13/13 P v skladu s členom 54 Poslovnika Sodišča združeni za pisni in ustni postopek ter izdajo sodbe.
- 21 Pritožniki v zadevi C-12/13 P Sodišču predlagajo, naj:
- izpodbijano sodbo razveljavi;
 - vsebinsko odloči, tako da Komisiji za nepogodbeno odgovornost naloži plačilo teh zneskov:
 - Gérardu Buonu in Jean-Lucu Buonu 1 523 588,94 EUR,
 - Rogerju Del Ponteju 1.068.600 EUR,
 - Sergeu Antoineu Di Roccu 1.094.800 EUR,
 - Jeanu Géraldu Lubranu 855 628,20 EUR,
 - Jeanu Lubranu in Jeanu Lucienu Lubranu 1 523 588,94 EUR,

- Fabriceu Marinu in Robertu Marinu 865 784,59 EUR,
 - podredno, izpodbijano sodbo razveljavi in zadevo vrne v razsojanje Splošnemu sodišču.
- 22 Pritožniki v zadevi C-13/13 P Sodišču predlagajo, naj:
- ugotovi, da je tožba, ki jo je vložilo združenje STM, dopustna;
 - izpodbijano sodbo razveljavi;
 - za nepogodbeno odgovornost Komisiji naloži plačilo zneskov odškodnin, zahtevanih v tožbi, in
 - Komisiji naloži plačilo stroškov.
- 23 Komisija Sodišču predlaga, naj:
- pritožbe zavrne;
 - podredno, zavrne tožbo zaradi nepogodbene odgovornosti in
 - pritožnikom naloži plačilo stroškov pritožbe in postopka na prvi stopnji.

Predlog za ponovno odprtje ustnega dela postopka

- 24 Po tem, ko je bil ustni postopek 20. marca 2014 končan s predstavitvijo sklepnih predlogov generalnega pravobranilca, so pritožniki v zadevi C-13/13 P z dopisom z dne 24. marca 2014, ki je bil v sodnem tajništvu Sodišča vložen 25. marca 2014, predlagali ponovno odprtje ustnega dela postopka.
- 25 Konkretno, trdili so, prvič, da sklepní predlogi generalnega pravobranilca temeljijo na trditvi, o kateri stranke niso dovolj razpravljale, in sicer gre za vprašanje (ne)zakonitosti Uredbe št. 530/2008, in drugič, da je podano novo dejstvo, ki je lahko odločilno za odločitev Sodišča in je povezano s tem, da Komisija ni bila dejavna in ni sprejela ukrepov za odpravo diskriminacije, ki je povzročila neveljavnost Uredbe št. 530/2008.
- 26 Glede tega je treba spomniti, da lahko Sodišče v skladu s členom 83 Poslovnika po opredelitvi generalnega pravobranilca kadarkoli odredi ponovno odprtje ustnega dela postopka, zlasti če meni, da zadeva ni dovolj razjasnjena, ali če stranka po koncu ustnega dela postopka navede novo dejstvo, ki je odločilno za odločitev Sodišča, ali če je v zadevi treba odločiti na podlagi trditve, o kateri stranke ali zainteresirani subjekti iz člena 23 Statuta Sodišča Evropske unije niso razpravljali (glej sodbi Pohotovost, C-470/12, EU:C:2014:101, točka 21, in Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company, C-190/12, EU:C:2014:249, točka 20).
- 27 Poleg tega je na podlagi člena 252, drugi odstavek, PDEU dolžnost generalnega pravobranilca, da popolnoma nepristransko in neodvisno javno predstavi obrazložene sklepne predloge o zadevah, pri katerih se v skladu s Statutom Sodišča zahteva njegovo sodelovanje. Sodišča ne zavezuje niti predlog generalnega pravobranilca niti obrazložitev, ki ga pripelje do njega (sodba Komisija in drugi/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P in C-595/10 P, EU:C:2013:518, točka 57 in navedena sodna praksa).
- 28 V obravnavanem primeru Sodišče po opredelitvi generalnega pravobranilca ugotavlja, da sta zadevi dovolj razjasnjeni za odločanje, da ju ni treba obravnavati na podlagi trditve, o katerih stranke ne bi razpravljale, in da novo dejstvo, ki ga pritožniki navajajo, ne more odločilno vplivati na odločitev Sodišča. Predlogu za ponovno odprtje ustnega dela postopka se zato ne ugoti.

Pritožbi

Prvi pritožbeni razlog v zadevi C-13/13 P

Trditve strank

- 29 Pritožniki s prvim pritožbenim razlogom v zadevi C-13/13 P trdijo, da je Splošno sodišče s presojo, da združenje STM nima procesnega upravičenja, izkrivilo elemente iz spisa. Menijo, da bi se s celovito preučitvijo teh elementov ugotovil obstoj lastnega pravnega interesa združenja STM, na podlagi katerega bi to lahko zahtevalo povračilo ločene škode, ki mu je nastala.
- 30 Po eni strani pritožniki v zadevi C-13/13 P izpodbijajo vsebinsko pravilnost ugotovitve Splošnega sodišča iz točke 23 izpodbijane sodbe, da združenje STM ni dokazalo škode, ki naj bi mu nastala, s sklicevanjem na njegova pisna odgovora na vprašanja, ki mu jih je postavilo Splošno sodišče, iz katerih je razvidno, da je nepremoženjska škoda, ki je nastala združenju STM, povezana z okrnitvijo poklicnega ugleda dejavnosti njegovih članov.
- 31 Po drugi strani pritožniki v zadevi C-13/13 P ne izpodbijajo presoje Splošnega sodišča iz točke 24 izpodbijane sodbe, v skladu s katero združenje STM ni prevzemnik pravice do odškodnine, ki bi jo nanj prenesli njegovi člani, temveč trdijo, da ima STM v skladu s francoskim pravom kot poklicno združenje nalogo splošnega interesa, ki mu daje pravni interes za vložitev tožbe zanj in za njegove člane.
- 32 Komisija nasprotuje trditvam, ki so jih pritožniki v zadevi C-13/13 P podali v utemeljitev svojega prvega pritožbenega razloga. V odgovoru na pritožbo navaja, da razlogovanje Splošnega sodišča izraža zmedeno argumentacijo združenja STM.

Presoja Sodišča

- 33 Na podlagi člena 21 Statuta Sodišča in člena 44 Poslovnika Splošnega sodišča mora tožba med drugim obsegati predmet spora in kratek povzetek tožbenih razlogov.
- 34 Ni dvoma, da mora tožeča stranka, da bi odškodninska tožba izpolnjevala zgoraj navedeni zahtevi, v tožbi navesti tožbene razloge, na katere se namerava sklicevati v utemeljitev svojih predlogov, ter zlasti vrsto škode, ki naj bi ji nastala, in škodni dogodek (sklep TAO/AFI/Komisija, C-322/91, EU:C:1992:495, točka 13).
- 35 Sicer je treba kakršenkoli odškodninski zahtevek, ki ne obsega predmeta in kratkega povzetka tožbenih razlogov, šteti za nedopusten (sodba Zuckerfabrik Schöppenstedt/Svet, 5/71, EU:C:1971:116, točki 8 in 9).
- 36 Tožba na prvi stopnji pa ni vsebovala nobene natančne navedbe o vrsti škode, ki naj bi nastala združenju STM.
- 37 Škoda, ki naj bi nastala združenju STM, je namreč navedena le v delu tožbe, ki vsebuje predloge tožečih strank na prvi stopnji, in to v obliki zahtevka za pavšalni znesek 30.000 EUR za nepremoženjsko škodo, ki naj bi se vložil v programe informiranja za člane združenja STM.

- 38 Iz tega sledi, da združenje STM, kot je Splošno sodišče ugotovilo v točki 22 izpodbijane sodbe, v tožbi ni podalo nikakršnih pojasnil o, prvič, vrsti zatrjevane škode glede na ravnanje, ki se očita Komisiji, in drugič, niti približno o oceni te škode. Poleg tega trditve, da se bo znesek 30.000 EUR namenil za informiranje članov STM, ni upoštevna za določitev vrste ali obsega zatrjevane škode, saj se nanaša le na prihodnjo uporabo odškodnine, ne pa na obseg zatrjevane škode.
- 39 Zato je treba vsekakor ugotoviti, da odškodninska tožba združenja STM ni dopustna, ker ne izpolnjuje pogojev iz člena 44(1)(c) Poslovnika Splošnega sodišča, ne da bi bilo treba odločati, ali je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo z ugotovitvijo nedopustnosti tožbe, kar zadeva tožnika, združenje STM, zaradi neobstoja njegovega procesnega upravičenja.

Tretji pritožbeni razlog v zadevi C-12/13 P ter tretji in četrti pritožbeni razlog v zadevi C-13/13 P

Trditve strank

- 40 Pritožniki v zadevi C-12/13 P s tretjim pritožbenim razlogom trdijo, da je bilo v izpodbijani sodbi pravo napačno uporabljeno, ker Splošno sodišče ni priznalo splošnega obstoja objektivne nepogodbene odgovornosti v pravu Unije.
- 41 Pritožniki v zadevi C-13/13 P s tretjim in četrtim pritožbenim razlogom, ki ju je treba obravnavati kot en sam pritožbeni razlog, trdijo, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je v točkah od 82 do 88 izpodbijane sodbe razsodilo, da zatrjevana škoda ni neobičajna, ker naj ne bi presegala meja gospodarskih tveganj, ki so nujno povezana s sektorjem ribištva.
- 42 Komisija zavrača vse trditve, podane v okviru navedenih pritožbenih razlogov.

Presoja Sodišča

- 43 Ni dvoma, da v trenutnem stanju prava Unije primerjalni pregled pravnih redov držav članic ne omogoča priznanja obstoja sistema nepogodbene odgovornosti Unije zaradi njenega zakonitega izvajanja zakonodajnih dejavnosti (glej sodbo FIAMM in drugi/Svet in Komisija, C-120/06 P in C-121/06 P, EU:C:2008:476, točki 175 in 179).
- 44 V zvezi s tem Splošno sodišče ni napačno uporabilo prava, prvič, s tem, da se je v točkah od 69 do 73 izpodbijane sodbe oprlo na navedeno sodno prakso, in drugič, s tem, da je v točki 76 navedene sodbe menilo, da je treba ob upoštevanju te sodne prakse preučiti tožbeni razlog v zvezi z nepogodbeno odgovornostjo Unije za zakoniti akt.
- 45 Iz tega sledi, da je treba tretji pritožbeni razlog, ki ga navajajo pritožniki v zadevi C-12/13 P, zavrniti kot neutemeljen.
- 46 V zvezi s tretjim in četrtim pritožbenim razlogom pritožnikov v zadevi C-13/13 P: Splošno sodišče je v točkah od 77 do 87 izpodbijane sodbe opravilo preizkus domnevne neobičajnosti in posebnosti zatrjevane škode kot dodatnega razloga pod predpostavko, da bi bilo treba v pravu Unije priznati načelo nepogodbene odgovornosti Unije za zakonit akt (glej v tem smislu sodbo Dorsch Consult/Svet in Komisija, C-237/98 P, EU:C:2000:321, točki 18 in 19).
- 47 V skladu z ustaljeno sodno prakso pa, če eden od razlogov, na katere se opre Splošno sodišče, zadošča za utemeljitev izreka sodbe, napake, ki bi jih lahko vseboval drug razlog zadevne sodbe, ne morejo vplivati na ta izrek, tako da je pritožbeni razlog, ki jih navaja, brezpredmeten in ga je treba zavrniti (sodba Komisija/CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, EU:C:2004:236, točka 68).

- 48 Iz tega sledi, da je treba tretji in četrti tožbeni razlog, ki ju pritožniki navajajo v zadevi C-13/13 P, zavrnuti kot brezpredmetna, ker se nanašata na dodatni razlog, na katerega se opira izpodbijana sodba.

Drugi pritožbeni razlog v zadevi C-13/13 P

Trditve strank

- 49 Pritožniki v zadevi C-13/13 P z drugim pritožbenim razlogom trdijo, da Uredba št. 530/2008 tudi po razglasitvi sodbe AJD Tuna (EU:C:2011:153) ostaja večinoma zakonit akt, ki je bil razveljavljen zgolj deloma, in sicer v zvezi z datumom začetka njene veljavnosti za plovila z zaporno plavarico, ki plujejo pod zastavami Grčije, Francije, Italije, Cipra ali Malte ali so bila v teh državah članicah registrirana, in za nosilce dejavnosti v Uniji, ki so sklenili pogodbe z njimi.
- 50 Komisija ob tem da pripominja, da je navedeni pritožbeni razlog naperjen zoper točke izpodbijane sodbe, ki se nanašajo na tožeče stranke na prvi stopnji, ki niso pritožniki v zadevi C-13/13 P, in meni, da je utemeljen ter da torej razglasitev sodbe AJD Tuna (EU:C:2011:153) ne pomeni novega dejstva v smislu člena 48(2) Poslovnika Splošnega sodišča.
- 51 Natančneje, Komisija meni, prvič, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je ugotovilo dopustnost tožbenega razloga, ki se nanaša na nepogodbeno odgovornost Unije za protipraven akt in so ga navedle tožeče stranke na prvi stopnji, ki so pritožniki v zadevi C-12/13 P, saj je Sodišče, kot je razvidno iz besedila sodbe AJD Tuna (EU:C:2011:153), Uredbo št. 530/2008 razglasilo za neveljavno le v delu, v katerem so prepovedi, ki jih določa, začele veljati s 23. junijem 2008 za plovila z zaporno plavarico, ki plujejo pod zastavo Španije ali so bila v tej državi članici registrirana, in za nosilce dejavnosti v Uniji, ki so sklenili pogodbe z njimi, medtem ko so za plovila z zaporno plavarico, ki plujejo pod zastavami Grčije, Francije, Italije, Cipra ali Malte ali so bila v teh državah članicah registrirana, in za nosilce dejavnosti v Uniji, ki so sklenili pogodbe z njimi, te prepovedi začele veljati s 16. junijem 2008, in drugič, da tožečim strankam na prvi stopnji nič ni preprečevalo, da bi vložile odškodninsko tožbo zaradi škode, nastale zaradi protipravnega akta Unije, tudi brez sodbe o razglasitvi njegove neveljavnosti.

Presoja Sodišča

- 52 Prvič, glede dopustnosti drugega pritožbenega razloga pritožnikov v zadevi C-13/13 P je Sodišče že razsodilo, da lahko, kadar je Splošno sodišče združilo zadevi in izdalo enotno sodbo, v kateri je preizkusilo vse tožbene razloge, ki so jih vložile tožeče stranke v postopku pred Splošnim sodiščem, vsaka od teh strank ugovarja obrazložitvi, ki se nanaša na tožbene razloge, na katere se je v postopku pred Splošnim sodiščem oprla le tožeča stranka v drugi od združenih zadev (sodba ISD Poljska in drugi/Komisija, C-369/09 P, EU:C:2011:175, točka 85 in navedena sodna praksa).
- 53 Čeprav je Splošno sodišče v obravnavanem primeru sprva odločalo le v eni zadevi, okoliščina, da so bile v pisni fazi postopka tožeče stranke razdeljene v dve skupini, od katerih je ena, to so tožeče stranke na prvi stopnji, ki so pritožniki v zadevi C-12/13 P, navedla nov tožbeni razlog, omogoča uporabo zgoraj navedene sodne prakse po analogiji.
- 54 Iz tega sledi, da je drugi pritožbeni razlog, ki so ga navedli pritožniki v zadevi C-13/13 P in je naperjen zoper odgovor Splošnega sodišča na tožbeni razlog tožečih strank na prvi stopnji, ki so pritožniki v zadevi C-12/13 P, dopusten.

- 55 Drugič, glede utemeljenosti drugega pritožbenega razloga pritožnikov v zadevi C-13/13 P je treba opozoriti, da v skladu s členom 48(2) Poslovnika Splošnega sodišča navajanje novih razlogov med postopkom ni dovoljeno, razen če ti izhajajo iz pravnih in dejanskih okoliščin, ki so se pojavile med postopkom.
- 56 Kot je opozorjeno v točki 18 te sodbe, je Splošno sodišče v obravnavanem primeru, ker je Sodišče v sodbi AJD Tuna (EU:C:2011:153) razsodilo, da je Uredba št. 530/2008 neveljavna, stranke pozvalo k predložitvi pisnih stališč o posledicah, ki jih je treba izpeljati iz navedene sodbe. Tožeče stranke na prvi stopnji, ki so pritožniki v zadevi C-12/13 P, so v odgovoru navedle tožbeni razlog v zvezi z nepogodbeno odgovornostjo Unije za protipraven akt. Natančneje, trdile so, da jim je zato, ker je bilo plovilom z zaporno plavarico, ki plujejo pod zastavo Španije, dodeljeno dovoljenje za ribolov do 23. junija 2008, medtem ko so morala plovila z zaporno plavarico, ki plujejo pod zastavami Grčije, Francije, Italije, Cipra ali Malte, prekiniti ribolov 16. junija 2008, nastala dejanska in gotova škoda v obliki neizlovljenega in neprodanega dela njihove kvote za leto 2008.
- 57 Najprej je treba poudariti, da je Splošno sodišče v točkah 48 in 49 izpodbijane sodbe ugotovilo, da so tožeče stranke na prvi stopnji, ki so pritožniki v zadevi C-12/13, navedle tožbeni razlog, ki ni bil naveden v začetni vlogi in je zato nov razlog v smislu člena 48(2) Poslovnika Splošnega sodišča.
- 58 Splošno sodišče je v zvezi s tem glede dopustnosti tega tožbenega razloga v točkah 53 in 54 izpodbijane sodbe razsodilo, da je treba šteti, da je sodba AJD Tuna (EU:C:2011:153), ki jo je Sodišče razglasilo na datum, ki je poznejši od datuma vložitve tožbe, okoliščina, ki omogoča predložitev novega tožbenega razloga, ker je navedena sodba spremenila pravni položaj, ki je bil podan ob vložitvi tožbe. Splošno sodišče je namreč ugotovilo, da je bila s sodbo AJD Tuna (EU:C:2011:153) Uredba št. 530/2008 v celoti razveljavljena in ni imela več pravnih učinkov na podlagi uporabe domneve zakonitosti.
- 59 Poudariti pa je treba, da v obravnavanem primeru razlogovanje Splošnega sodišča izhaja iz napačne razlage sodbe AJD Tuna (EU:C:2011:153). Natančneje, iz točk od 105 do 108 navedene sodbe je razvidno, da je Komisija z odlogom začetka veljavnosti ukrepov prepovedi ribolova zgolj za plovila z zaporno plavarico, ki plujejo pod zastavo Španije, do 23. junija 2008, ne da bi bil ta dodatni čas objektivno utemeljen, kršila načelo prepovedi diskriminacije. Iz te presoje Sodišča tako izhaja, da je bila Uredba št. 530/2008 s sodbo AJD Tuna (EU:C:2011:153), ker so bili zavrženi vsi drugi tožbeni razlogi za ugotovitev neveljavnosti te uredbe, razveljavljena le v delu, v katerem so imela plovila z zaporno plavarico, ki plujejo pod zastavo Španije, na voljo dodaten teden ribolova, medtem ko je ostal v veljavi datum prepovedi, določen za druga taka plovila, to je 16. junij 2008.
- 60 Iz tega sledi, da ker je bila Uredba št. 530/2008 v nasprotju s presojo Splošnega sodišča razglašena za neveljavno le v delu, v katerem so bila z njo ugodneje obravnavana plovila z zaporno plavarico, ki plujejo pod zastavo Španije, izdaja sodbe AJD Tuna (EU:C:2011:153) ni nova pravna okoliščina, ki se je pojavila med postopkom pred Splošnim sodiščem. Ker je namreč prepoved ribolova, določena za plovila z zaporno plavarico, ki plujejo pod zastavami Grčije, Francije, Italije, Cipra ali Malte, ostala veljavna, je bil z navedeno sodbo zgolj potrjen pravni položaj, ki so ga tožeče stranke na prvi stopnji, ki so pritožniki v zadevi C-12/13 P, poznale ob vložitvi tožbe.
- 61 Iz zgoraj navedenega je razvidno, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je razsodilo, da je razglasitev sodbe AJD Tuna (EU:C:2011:153) pomenila novo pravno okoliščino, ki omogoča navajanje novega tožbenega razloga med postopkom.
- 62 Kljub temu je treba spomniti, da če je obrazložitev sodbe Splošnega sodišča v nasprotju s pravom Unije, vendar je izrek utemeljen z drugimi pravnimi razlogi, taka kršitev ne more povzročiti razveljavitve te sodbe (glej v tem smislu sodbi FIAMM in drugi/Svet in Komisija, EU:C:2008:476, točka 187, ter Diputación Foral de Vizcaya/Komisija, od C-465/09 P do C-470/09 P, EU:C:2011:372, točka 171).

- 63 Čeprav je v obravnavanem primeru Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je ugotovilo dopustnost tožbenega razloga, ki se nanaša na nepogodbeno odgovornost Unije za protipraven akt in ki so ga uveljavljale tožeče stranke na prvi stopnji, ki so pritožniki v zadevi C-12/13 P, ta napaka ne more povzročiti razveljavitve izpodbijane sodbe, saj je Splošno sodišče v točkah od 55 do 66 izpodbijane sodbe v vsakem primeru zavrnilo navedeni tožbeni razlog kot neutemeljen.
- 64 Glede na zgoraj navedeno je treba drugi pritožbeni razlog, ki so ga navedli pritožniki v zadevi C-13/13 P, čeprav je utemeljen, zavrnilo kot brezpredmeten (glej v tem smislu sodbi Ojha/Komisija, C-294/95 P, EU:C:1996:434, točka 52, ter FIAMM in drugi/Svet in Komisija, EU:C:2008:476, točka 189).

Prvi in drugi pritožbeni razlog, navedena v zadevi C-12/13 P

Trditve strank

- 65 Pritožniki v zadevi C-12/13 P s prvim pritožbenim razlogom trdijo, da je Splošno sodišče pri preizkusu vzpostavitve nepogodbene odgovornosti Unije za zakonit akt pravo napačno uporabilo s tem, da je v točkah od 61 do 66 izpodbijane sodbe rabsodilo, da škoda, ki se uveljavlja, ni dejanska in gotova.
- 66 Pritožniki v zadevi C-12/13 P z drugim pritožbenim razlogom trdijo, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo tudi pri presoji dejanskosti in gotovosti škode, ki se uveljavlja, ker ni ugotovilo, da ta izvira iz posega v lastninsko pravico in svobodo opravljanja poklica.
- 67 Komisija trdi, da je treba ta pritožbena razloga zavreči kot nedopustna, v vsakem primeru pa zavrnilo kot neutemeljena.

Presoja Sodišča

- 68 Opozoriti je treba da je Splošno sodišče, kot je razvidno iz točke 63 te sodbe, napačno uporabilo pravo s tem, da je ugotovilo dopustnost tožbenega razloga, ki se nanaša na vzpostavitev nepogodbene odgovornosti Unije za protipraven akt in so ga med postopkom na prvi stopnji navedle tožeče stranke na prvi stopnji, ki so pritožniki v zadevi C-12/13 P.
- 69 Iz tega sledi, da je treba – ker je bilo treba ugotoviti nedopustnost navedenega tožbenega razloga – prvi in drugi pritožbeni razlog pritožnikov v zadevi C-12/13 P zavrnilo kot brezpredmetna, ker se nanašata na analizo Splošnega sodišča v zvezi z vsebinsko presojo tega tožbenega razloga.
- 70 Glede na vse zgoraj navedeno je treba pritožbi pritožnikov v zadevah C-12/13 P in C-13/13 P v celoti zavrnilo.

Stroški

- 71 Sodišče v skladu s členom 184(2) svojega poslovnika odloči o stroških, če pritožba ni utemeljena. V skladu s členom 138(1) tega poslovnika, ki se v pritožbenem postopku uporabi na podlagi njegovega člena 184(1), se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Ker je Komisija predlagala, naj se pritožnikom v zadevah C-12/13 P in C-13/13 P naloži plačilo stroškov, in ker ti s predlogi niso uspeli, se jim naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) rabsodilo:

1. Pritožbi v zadevah C-12/13 P in C-13/13 P se zavrneta.

2. **Gérardu Bonu, Jean-Lucu Bonu, Rogerju Del Ponteju, Sergeu Antoineu Di Roccu, Jeanu Géraldu Lubranu, Jeanu Lubranu, Jeanu Lucienu Lubranu, Fabriceu Marinu in Robertu Marinu se naloži plačilo stroškov v zadevi C-12/13 P, združenju Syndicat des thoniers méditerranéens, Marcu Carrenu, Jean-Louisu Donnarelu, Jean-Françoisu Floresu, Géraldu Jeanu Lubranu, Hervéju Marinu, Nicolasu Marinu, Sébastienu Marinu in Sergeu Antoineu Joséju Perezu pa se naloži plačilo stroškov v zadevi C-13/13 P.**

Podpisi